

Humanistyczne aspekty fasad medialnych – wybrane zagadnienia

Humanistic Aspects of Media Facades – Selected Issues

Streszczenie

Niniejszy artykuł podejmuje tematykę humanistycznych aspektów realizacji obiektu architektonicznego *Indenmann*, który jest jednocześnie trójwymiarową fasadą medialną. Wieża widokowa, jak również całe założenie, jest architekturą symboliczną o wielorakim znaczeniu. Architektura pełni rolę edukacyjną jako pomnik – przestroga oraz kształtuje identyfikacje miejsca i regionu, markę gminy. Strażnik miejsca to także atrakcja turystyczna oraz znak w krajobrazie pomagający w orientacji.

Abstract

This article concerns the theme of the humanistic aspects of implementing the architectural object *Indenmann* which is a three-dimensional media façade, too. The view tower as well as the entire layout is symbolical architecture with a multisided meaning. It acts as an educational monument – a warning – and shapes the identification of the place and the region, the quality of the commune with respect to its future and growth. “The guard of the place” is also a tourist attraction and a sign in the landscape which helps to get one’s bearings. Moreover, it is an interesting example of the self-governmental authorities’ long-term policy concerning the future of the region with its inhabitants.

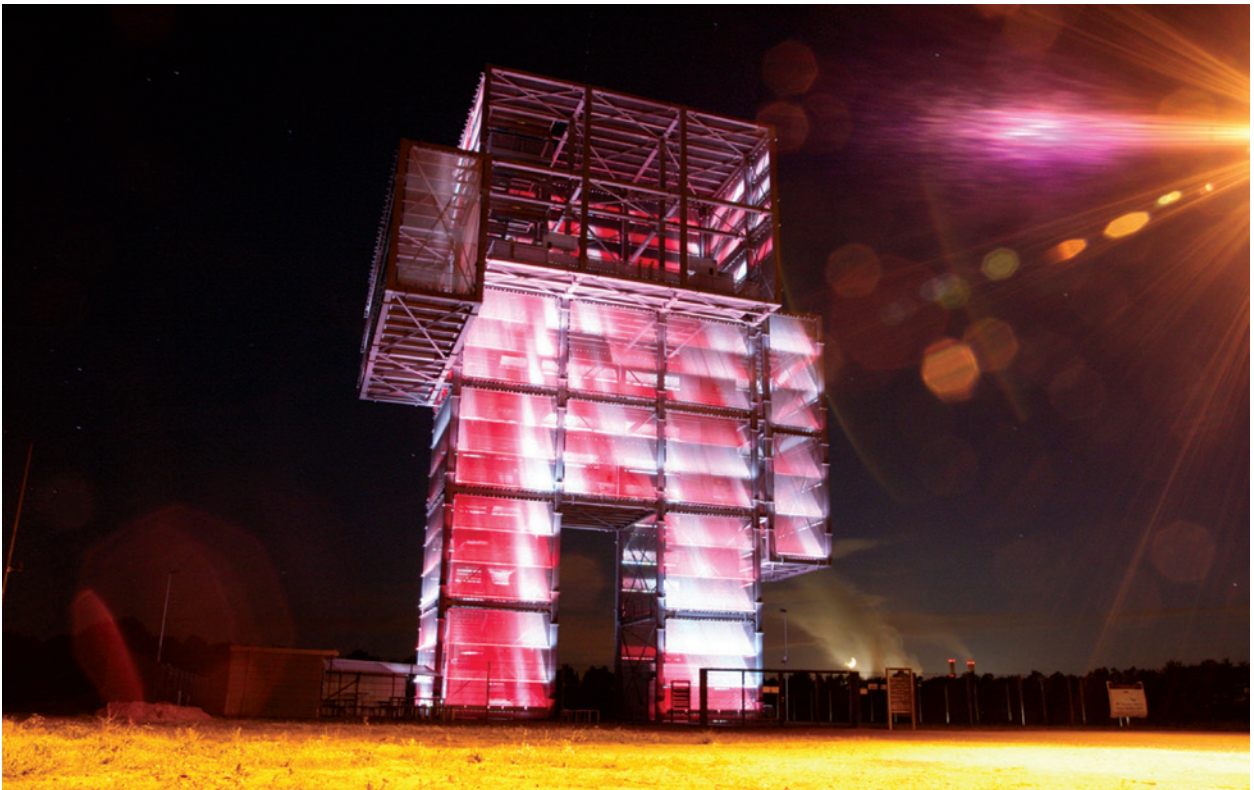
Słowa kluczowe: fasady medialne, identyfikacja, tożsamość, symbolu miejsca, żywotność

Keywords: media facades, identification, identity, symbol of the place, vitality

Współczesny świat i życie człowieka zdominowane są przez informacje, wiadomości oraz kody występujące niemal wszędzie dzięki wszechobecnym mediom i treściom wizualnym. Trwa ciągłe i nieświadome przetwarzanie danych – *ubiquitous computing*¹, które nie wymaga nadzoru ze strony ludzi i które samoczynnie wykonują maszyny oraz komputery. Współczesne społeczeństwa mają zapewniony dostęp do Internetu, do baz danych i mediów cyfrowych. Korzystanie z dobrodziejstw postępu cywilizacyjnego stwarza możliwości wykonywania niektórych codziennych obowiązków i czynności w świecie wirtualnym. Społeczeństwo informacyjne charakteryzuje zarówno umiejętne korzystanie z dobrodziejstw techniki, jak i wykorzystywanie informacji pochodzących z nowych mediów, również w kontekście relacji międzyludzkich. Ponadto obecnie żyjemy w czasach rozwoju generacji Internetu określanego mianem Web 3.0, który kształtują media społecznościowe, portale typu facebook, twitter, youtube. Dzięki tak zaawansowanym narzędziom dopiero w ostatnich latach zaczęły kształtować się zupełnie nowe relacje interpersonalne w już istniejących jak i nowych społecznościach, dla których często miejsce zamieszkania, dzięki teleobecności traci na znaczeniu. Społeczeństwo informacyjne, to nowy typ zbiorowości, która świadomie korzysta z dostępu do informacji mediów cyfrowych oraz środowisk aplikacji komputerowych, które obecnie są bardzo istotne. Z kolei treści medialne mogą dotyczyć i kształtować problemy oraz sprawy lokalne, a także

The contemporary world and human life are dominated by information, news and codes which appear almost everywhere owing to the omnipresent media and visual contents. Constant and unconscious data processing – ubiquitous computing¹ – does not require human supervision being done freely by machines and computers. Contemporary societies have guaranteed access to the Internet, to databases and to the digital media. Using the benefits of civilization progress creates the possibility of performing some of the everyday obligations and activities in the virtual world. The information society is characterized by the skillful use of the benefits of technology as well as information coming from the new media, also in the context of interpersonal relations. What is more, we are living in the times of the development of the Internet generation called Web 3.0 shaped by the community media – such portals as *facebook*, *twitter* or *youtube*. Owing to such advanced tools, completely new interpersonal relations began to form in previous years in the existing and new communities for which the place of residence loses importance because of telepresence. The information society is a new type of community which consciously uses access to information in the digital media and the environments of computer applications that get more and more popular. Media contents may concern and shape local problems and matters as well as culture and art. The digital media create new spaces for the expansion of culture and artistic activities in public spaces, in places of sojourn or residence. These days, the new

* Dr inż. arch. Piotr Celewicz, Instytut Projektowania Urbanistycznego, Katedra Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego, Wydział Architektury, Politechnika Krakowska / Piotr Celewicz, Ph.D. Arch., Institute of Urban Design, Chair of Housing Environment, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology

Indenmann, Inden, Niemcy, proj. Mauer United Architects / Indenmann, Inden, Germany, proj. Mauer United Architects

kulturę i sztukę. Cyfrowe media stwarzają nowe przestrzenie dla ekspansji kultury oraz twórczości artystycznej w przestrzeniach publicznych, miejscach przebywania lub zamieszkania. Nowe media wykorzystywane są dziś w innowacyjny sposób w najnowszych realizacjach obiektów architektonicznych celem nadania im nowego wymiaru i dodatkowych cech, które pozwalają im wyróżnić się z tła, otoczenia i krajobrazu, zarówno w przypadku terenów otwartych, jak i struktur silnie zurbanizowanych. Aspekt humanistyczny wykorzystania medialnych fasad funkcjonujących w przestrzeniach publicznych dotyczy oddziaływania na człowieka, jego egzystencjalną sferę życia, na wprowadzanie i rozwijanie wartości związanych kulturą i sztuką, kształtujących jednocześnie środowisko zamieszkania, przebywania lub innych aktywności ludzi. Według niektórych i powszechnie występujących definicji humanizm można scharakteryzować jako: postawę moralną i intelektualną zakładającą, iż „człowiek jest najwyższą wartością i źródłem wszelkich innych wartości”; a jednocześnie jako „prąd umysłowy i kulturalny okresu Odrodzenia, przeciwstawiający teocentrycznej kulturze średniowiecznej zainteresowanie człowiekiem i życiem ziemskim”². Niniejszy esej prezentuje znaczenie humanistycznych aspektów oddziaływania fasady medialnej jako nowego typu obiektu architektonicznego.

Indenmann to projekt i realizacja z 2009 roku holenderskiego biura architektonicznego z Maastricht – Mauer United Architects zlokalizowana w Inden, w Niemczech, która jest interesującym przykładem budowli oraz jednocześnie fasady medialnej, w pełni zintegrowanej z formą, tworzącej nowy typ obiektu – architektury medialnej i zarazem nowej jakości w architekturze. Ażurowa struktura stalowa o wysokości 36 metrów przypomina swoim kształtem gigantycznego robota i mieści w sobie funkcję wieży widokowej z tarasem i fasady medialnej. Projekt Indenmann został zlokalizowany na zrehabilitowanej hałdzie i jednocześnie wzgórzu parkowym o charakterze rekreacyjnym z otuliną w formie lasu. Realizacja jest architekturą symbolu odnoszącą się do kontekstu miejsca i historii, a jednocześnie funkcjonującą wieżą widokową w założeniu parkowym, z której w dzień widoczny jest rozległy krajobraz zdewastowanego środowiska naturalnego, a która po zmroku staje się kolorową i silną formą – rzeźbą, prezentującą treści medialne widoczne w rozległym otoczeniu. Miejscowość i gmina Inden położone są w Niemczech w Nadrenii w okręgu Düren, na terenie zagłębia przemysłu górniczego, które na przestrzeni ostatnich kilku dekad podlegało wielu znaczącym transformacjom, szczególnie jeśli chodzi o wydobycie metodą odkrywkową surowców energetycznych (węgiel brunatnego), wspomagających przemysł ciężki. Znajduje się tu jedna z największych kopalni odkrywkowych w Nadrenii, czynna niemal od drugiej połowy XIX wieku. Obszar szkód górniczych zajmuje ok. 4500 ha i tworzy dość osobliwy, zdegradowany krajobraz³.

Mieszkańcy wielu miejscowości z okręgu zostawali kilkakrotnie przesiedlani z cennych dla przemysłu terenów na nowe lokalizacje (miejsca zamieszkania). Dziś ludność gminy stanowi niecałe 7 tys. mieszkańców. Obecnie na obszarze kopalni stopniowo ograniczane jest nieustanne wydobycie surowca. Polityka przestrzenna władz regionalnych przewiduje kontynuację rewitalizacji i rekultywacji terenów poprzemysłowych w skali landu. Do końca 2030 roku obszary wyrobisk kilku kopalni odkrywkowych w pobliżu Inden mają zostać zamienione na kompleks parkowo--rekreacyjny przeznaczony do uprawiania sportów wodnych.

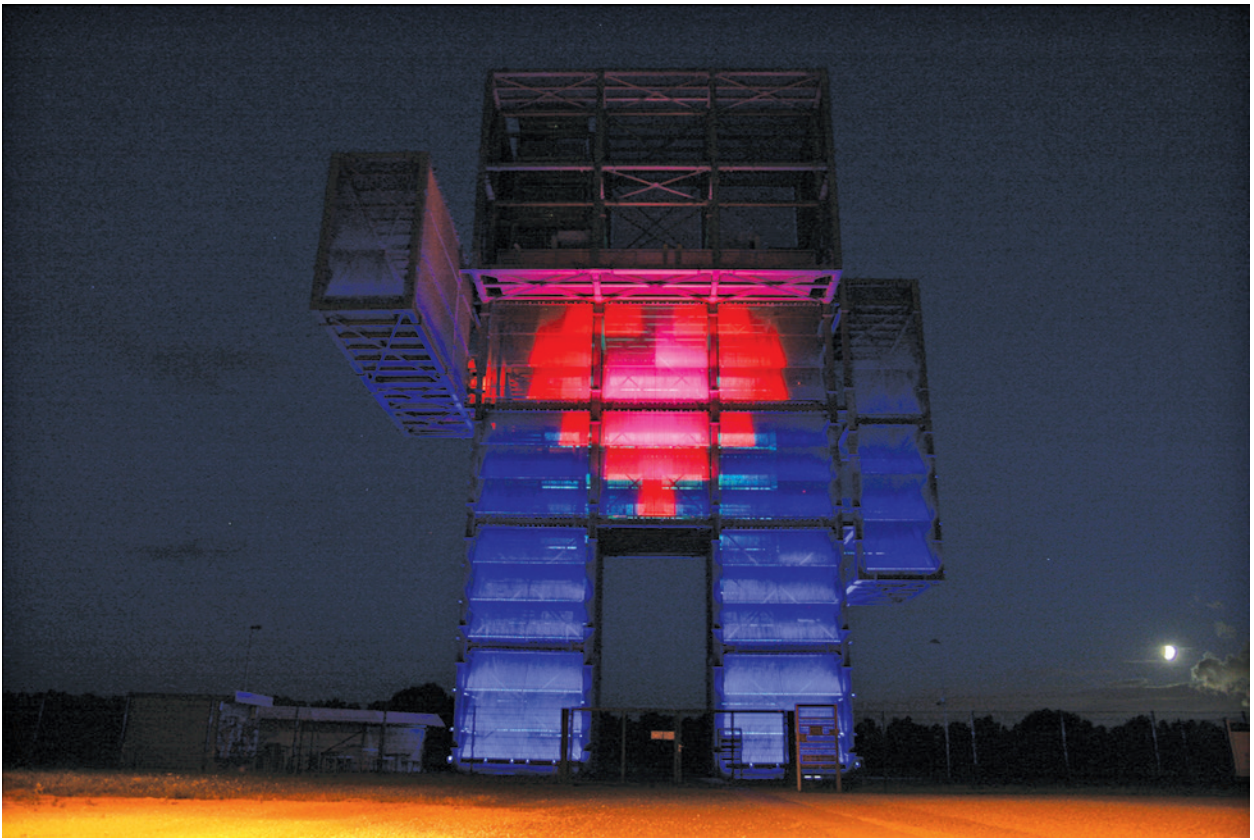
media are used in an innovative manner, also in the latest implementations of architectural objects in order to give them some additional features. This makes it possible to distinguish the structures of media architecture from their background, surroundings or landscape.

The humanistic aspect of using media facades which function in public spaces concerns the impact of the contents of a message on a man, his existential sphere of life, on the introduction and development of values related to culture and art, also those shaping the environment of residence, sojourn or other people's activities. According to some commonplace definitions, humanism can be characterized as a moral and intellectual attitude assuming that "man is the highest value and the source of any other values" as well as "a mental and cultural trend of the Renaissance period as opposed to the theocentric medieval culture through interest in Man and earthly life"². Therefore, this essay presents the meaning of the humanistic aspects of the influence of a media façade as a brand new type of an architectural object.

Indenmann is a design and implementation of 2009 by the Dutch architectural office from Maastricht *Mauer United Architects*, located in Inden, Germany. It is an interesting example of a structure as well as a media façade fully integrated with its form and creating a new type of object – media architecture and a new quality in architecture. The 36-metre-tall openwork steel structure resembles the shape of a gigantic robot and holds the function of a view tower with a terrace and a media façade. The design of Indenmann was located on a reclaimed slag heap and a park hill of recreational character with lagging in the form of a forest. Its implementation is the architecture of a symbol referring to the context of the place with its history. It also acts as a view tower in a park layout where the extensive landscape of the devastated natural environment is visible at daytime. After dusk, it becomes a colourful and mighty form – a sculpture presenting media contents visible in the vast surroundings. The town and commune of Inden are located in the district of Düren in the Rhineland on the grounds of a mining basin. Over the span of several previous decades, it underwent a number of significant transformations, particularly in the domain of the open-pit mining of energy resources (brown coal) which support heavy industry. There is one of the Rhineland's largest open-pit mines, opened in the second part of the nineteenth century, here. The area of mining damages covers around 4,500 ha and forms a rather peculiar, degraded landscape³.

The inhabitants of numerous localities in this district have been frequently displaced from industrially valuable areas to new locations (places of residence). Today, the commune population is less than 7,000. The continuous resource mining is being limited gradually on these grounds. The regional authorities' spatial policy includes the continuation of the revitalization and reclamation of the postindustrial grounds in the scale of the federal state. By the year 2030, the areas of several open-pit mines in the vicinity of Inden will have been transformed into a park and recreation complex meant for practising water sports.

Indenmann is a structure which plays a multiple role. It is a monument to the memory of this place and the economic changes which led to the devastation of the landscape. From the view terrace level, the visitors can see the "lunar" image of the pit with gigantically sized machines. In combination with the media projection, this structure plays an educating role being a warning to the future generations. In another approach, Indenmann is

Indenmann, Inden, Niemcy, proj. Mauer United Architects / Indenmann, Inden, Germany, proj. Mauer United Architects

Indenmann to budowla pełniąca wieloraką rolę. Jest to pomnik pamięci miejsca i przemian gospodarczych, które doprowadziły do dewastacji krajobrazu. Z poziomu tarasu widokowego przed zwiedzającymi rozpościera się obraz „księżycowy” wyrobiska wraz z gigantycznymi, w swoich rozmiarach, maszynami. W połączeniu z projekcją medialną budowla pełni rolę edukującą i jest przestrożą dla przyszłych pokoleń. Z kolei w innym rozumieniu Indenmann jest symbolem przemian strukturalno-politycznych dawnego regionu górniczego w pobliżu Inden, wynikających z ogólnoświatowych tendencji, postępu cywilizacyjnego, realizacji idei zrównoważonego rozwoju oraz transformacji gospodarczych w myśl poszanowania przyrody.

Natomiast jeśli chodzi o społeczność lokalną, to struktura stalowego robota ma zupełnie odmienną funkcję. Projekt Indenmann w swoim założeniu odnosi się także do zagadnienia identyfikacji oraz kształtowania nowej tożsamości miejsca i regionu dla mieszkańców, którzy wysiedleni w czasie rozbudowy kopalni odkrywkowych z innych miejscowości, potrzebują symbolu o znaczeniu lokalnym dla miejsca, z którym się utożsamiają. Założenie Indenmann jest wykorzystywane podczas okolicznościowych imprez o charakterze lokalnym, integrujących miejscową ludność jako miejsce spotkań, handlu (jak np. targi bożonarodzeniowe) i zabawy. Z innej strony inwestycja w wizerunek gminy przez wysoką jakość architektury jest elementem strategii i polityki władz samorządowych, które dbają o atrakcyjność swojej miejscowości oraz regionu.

Multimedialna fasada jest elementem wzmacniającym odbiór formy obiektu w krajobrazie, jej widoczność i atrakcyjność, a zarazem elementem kulturotwórczym, edukującym, wyświetlającym zaprogramowane treści.

Projekt o nazwie Indenmann jest niewątpliwie architekturą symboliczną pełniącą rolę edukacyjną, pomnika przekształceń krajobrazowych, przestrogi dla przyszłych pokoleń i odnosi się do budowania nowej tożsamości miejsca, identyfikacji społeczności lokalnej historycznie przesiedlanej oraz kształtuje nową markę – postrzeganie gminy Inden i regionu, który do 2030 roku ma się stać obszarem rekreacyjno-sportowym. Strażnik miejsca jest także nowym symbolem przekształceń terenów poprzemysłowych, realizowaniem polityki zrównoważonego rozwoju, a także ekonomicznego rozwoju gminy. Multimedialna rzeźba pomaga w orientacji w regionie i jako interesująca forma jest atrakcją turystyczną w rozległym i płaskim krajobrazie.

PRZYPISY:

¹ Przetwarzanie bez granic (ang. *pervasive computing lub ubiquitous computing*), także przetwarzanie rozpowszechnione – pojęcie ilustrujące użycie urządzeń komputerowych we wszystkich możliwych dziedzinach życia, szczególnie zastosowanie urządzeń mobilnych, jak telefony komórkowe, komputery przenośne, PDA i inne oraz sieci bezprzewodowych. Pojęcie to jest także rozszerzane na zastosowanie urządzeń, o których obecności lub przynajmniej zasadach działania, zwykły użytkownik nie wie, jak procesory wbudowane w wiele urządzeń codziennego użytku. http://pl.wikipedia.org/wiki/Przetwarzanie_bez_granic.

² Na podstawie: Słownik języka polskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN - <http://sjp.pwn.pl/slownik/2560884/humanizm>

³ Ogromny obszar szkód górniczych przypomina krajobraz księżycowy, w którym funkcjonują kolosalne maszyny.

BIBLIOGRAFIA:

- [1] Kronhagel Ch. (red.), *Mediatecture*, Springer, Wiedeń 2010.
[2] Lowther C., Schultz S. (red.), *Bright. Architectural Illumination and Light Installations*, Amsterdam 2008.
[3] Haeusler H., *Media Facades. History. Technology. Content*, Vedition GmbH, Ludwigsburg 2009.
Fot. – autor Piotr Celewicz

a symbol of the structural and political transformations of the former mining region in the vicinity of Inden resulting from worldwide tendencies, civilization progress, the realization of the idea of sustainable development and economic changes with respect for nature.

As far as the local community is concerned, the structure of a steel robot fulfills a totally different function. In its premises, the *Indenmann* project also refers to the issue of identification as well as the formation of new identity for the place and the region with their inhabitants who – having been moved from other localities at the time of extending the open-pit mines – need a symbol of local significance for the place they identify with. The *Indenmann* layout is used during special events of local character integrating the locals as a place meant for meetings, trade (e.g. Christmas fairs) and entertainment. On the other hand, investing in the image of the commune through the high quality of architecture is an element of the self-governmental authorities' strategy and policy. They care for the attractiveness of their town and region.

Undoubtedly, the *Indenmann* project is symbolical architecture playing the educational role of a monument to landscape transformations and a warning to the future generations. It refers to the construction new identity for this place and the identification of the historically displaced local community shaping a new quality – the perception of the Commune of Inden and the entire region which is expected to become a recreational and sports area by the year 2030. A multimedia façade is an element which strengthens the reception of the form of an object in a landscape as well as a culture-producing component. As a colorful sculpture, it helps to orient oneself in the region; as an interesting form, it makes a tourist attraction in the extensive and flat landscape. “The guard of the place” is also a new symbol of the transformations of the postindustrial grounds in accordance with the principles of sustainable development. *Indenmann* is an element of a spatial policy realized by the self-governmental authorities which concerns the future of the commune, its residential complexes, their surroundings as well as the inhabitants themselves. It presents new manners and possibilities of residing in the degraded zones which will be reclaimed in the scale of the region for the period of the nearest twenty years. In the future, this process will make it possible to restore the values of the natural environment as well as create a new quality for the housing environment and the recreational and sports function guaranteeing economic development for the region in the decades to come.

ENDNOTES:

¹ Ubiquitous or pervasive computing – a notion which illustrates the application of computer devices in every possible domain of life, especially the use of mobile ones, such as cell phones, laptops, PDA or cordless websites. This term is also extended onto the use of devices whose presence or at least working rules are not known to the usual user, such as processors built in many everyday objects. http://pl.wikipedia.org/wiki/Przetwarzanie_bez_granic

² based on: Polish Dictionary – PWN – <http://sjp.pwn.pl/slownik/2560884/humanizm>

³ The extensive area of mining damages resembles a moonscape where colossal machines work.

BIBLIOGRAPHY:

- [1] Kronhagel Ch. (ed.), *Mediatecture*, Springer, Vienna 2010
[2] Lowther C., Schultz S. (ed.), *Bright. Architectural Illumination and Light Installations*, Amsterdam 2008
[3] Haeusler H., *Media Facades. History. Technology. Content*, Vedition GmbH, Ludwigsburg 2009.
Fot. by Piotr Celewicz